

XIX TAVALINE PÜHAPÄEV B AASTAL

(Esimene lugemine 1Ku19 ,4-8)

Lugemine Esimesest kuningate raamatust:

Neil päevil käis Eelija kõrbes ühe päevateekonna. Siis istus ta leetpõõsa alla, soovis oma hinges, et ta võiks surra, ning ütles: "Nüüd saab küllalt, Issand, võta minult mu hing, sest ma pole parem kui minu vanemad".

Ta heitis maha ja uinus leetpõõsa all, aga vaata, ingel puudutas teda ja ütles: "Tõuse üles ja söö!" Ja kui ta enda ümber vaatas, ennäe, siis oli tema peatsis üks hõõguvatel sütel küpsetatud leib ja kruus vett. Ta sõi ja jõi ning heitis jälle magama. Aga Issanda ingel tuli teist korda, puudutas teda ning ütles: "Tõuse üles ja söö, sest sul on ees pikk teekond". Siis tõusis Eelija üles, sõi ja jõi, ning käis sellest toidust ammutatud jõuga nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, kuni Jumala mäe Hoorebini.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps34 ,2-3.4-5.6-7.8-9. R: 9a)

R: Vaadake ja nähke, kui hea on Issand.

Ma tänan Issandat igal ajal,
alati on tema kiitus mu suul.
Issandast kiitleb mu hing,
vaesed kuulevad ja rõõmustavad.

R:

Ülistage Issandat ühes minuga,
kiitkem üheskoos kõrgeks tema nime.
Ma otsisin Issandat ja tema vastas mulle
ning tõmbas mind välja kõigist mu hirmudest.

R:

Kes tema poole vaatavad, säravad rõõmust,
ja nende nägu ei saa punastama.
Vaene hüüdis ja Issand kuulis teda
ja vabastas tema kõikidest ta hädadest.

R:

Issanda ingel on kaitsva leerina nende ümber,
kes teda kardavad, ja teeb nad vabaks.
Vaadake ja nähke, kui hea on Issand,
õnnis on mees, kes tema juures pelgupaika otsib.

R:

(Teine lugemine Ef4 ,30-5,2)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjas efeslastele:

Vennad, ärge kurvastage Jumala Püha Vaimu, kelle pitserit te kannate äralunastamise päevaks. Igasugune kibestumus, raev ja viha, sõim ja pilge jäägu teist kaugele ühes kõige kurjaga. Vaid olge üksteise vastu lahked ja südamlikud, andke üksteisele andeks, nõnda nagu Jumal on Kristuses teile andeks andnud. Võtke Jumalast eeskuju nagu armsad lapsed ja armastage üksteist, sest ka Kristus on meid armastanud ja toonud iseenda meie eest ohvriks - ohvriks, mis on Jumalale meelepärane.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh6 ,51)

Halleluuja. Mina olen eluleib, mis on taevast tulnud,
kes seda leiba sööb, elab igavesti. Halleluuja.

(Evangeelium Jh6 , 41-51)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal nurisesid juudid Jeesuse üle, sest ta oli öelnud: "Mina olen leib, mis on tulnud taevast." Ja nad ütlesid: "Kas see pole Jeesus, Joosepi poeg, kelle isa ja ema me tunneme? Kuidas ta siis ütleb: Ma olen tulnud taevast?"

Jeesus aga vastas ja ütles neile: "Ärge nurisege, keegi ei saa tulla minu juurde, kui teda ei kutsu Isa, kes mind on läkitanud, ja mina äratan ta üles viimsel päeval. Prohvetite raamatuis seisab kirjas: nad kõik peavad olema õpetatud Jumalast. Igaüks, kes kuuleb Isa õpetust ja selle vastu võtab, tuleb minu juurde. Mitte keegi teine pole näinud Isa kui vaid tema, kes ta on Jumalast - ainult tema on Isa näinud. Tõesti, tõesti ma ütlen teile: kes usub, sellel on igavene elu.

Mina olen eluleib. Teie esiisad sõid kõrbes mannat ja surid. See aga on leib, mis taevast alla tuleb, et inimene seda sööks ega sureks. Mina olen elav leib, mis taevast on tulnud. Kes seda leiba sööb, elab igavesti. Ja leib, mida mina annan, on minu ihu, mille ma ära annan, et maailmal oleks elu."

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kui keegi väidab, et ta räägib tõtt, siis millega peaks ta oma väidet tõestama? Kas selle kinnituseks, et kellegi sõnal oleks kaalu, peaksid taevad lõhenema ja inglid ilmuma? Kas peab tõe rääkimiseks olema tingimata mõni kuulusus - tipp-poliitik, lavatäheke või rekordsportlane, mõnel kitsal alal endale nime teinud teadlane või pühaku mainega munk, kes on kirjutanud kolmsada omavahel äravahetamiseni sarnast raamatut?

Tegelikult peaks tõde tunnistama ise enda eest, ükskõik, kes selle välja ütleb. Ka siis, kui tõesõna ütlejaks on keegi meie kõrvalt, keegi meie tänavalt, kelle isa ja ema me tunneme. Kuid võibolla on üheks parimaks tõerääkimise eelduseks fakt, et ütleja et tee seda ainult oma isiklikes huvides.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kui ma kord ühes Inglismaa kirikus missat pidasin ja kogudus oli altari ette armulauale tulnud, märkasin tagumises pingireas istumas väikest valget koerakest - West Highland terjerit (nn westie, https://en.wikipedia.org/wiki/West_Highland_White_Terrier) - kes seal truult oma perenaist oli ootama jäänud. Kuna inglaste loomaarmastus on laialt teada, niisamuti kui ka nende kiiksuga huumorimeel, siis kõnetasin koerakese perenaist pärast missat ja soovitasin tal edaspidi loomake ka armulauale kaasa võtta. Sest nii armsale ja tublile olevusele, kes nii vagalt missat kuulab, ei suudaks küll vist ükski preester jätta armulauda andmata. "Jah, ta on mul tõepoolest üks erakordselt eeskujuliku käitumisega koerake," vastas perenaine naeratades. Ma arvan, et kui see proua oleks oma kutsu tõesti armulauale toonud, võtnuks too armulaualeiva sama kuulekalt vastu nagu ta seal pingis liikumatult ja hääletult istus.

Leivaga on muidugi lihtne, sest söömine pole tõepoolest ainult inimesele omane, vaid on ühine kõigile elusolenditele alates väikseimatest mikroorganismidest ja lõpetades ammu välja surnud hiigelsaurustega. Teisiti on aga lood Armulaua olemusega: isegi kõige armsamatele ja targematele loomakestele käib see paraku siiski üle mõistuse, neile jääb leib ikka ainult leivaks. Seetõttu kirik koerakestele ja kassikestele siiski Armulauda ei jaga, hoolimata sellest kui tublid nad on - isegi püha Frantsiskuse päeval mitte.

"Mina olen leib, mis on tulnud taevast," ütleb Jeesus. Millest ta siinkohal räägib, millele viitab? Juba Moosese päevil, kes Iisraeli rahva egiptuse

vangipõlvest Siinai kõrbesse tõi, lasi Jumal neile taevamannat sadada, kuigi ta oleks võinud samahästi neile seda altpoolt, maapinnast kasvatada või korvides rohkendada. Piiblit lugedes tuleks keskenduda seal esinevate kujundite sümbolsele tähendusele. "Leib taevast" - see on kujund, mis tahab meile öelda: inimene ei ela üksipäinis leivast, mis kasvab maa seest; inimene ei ole üksnes armas loomakene, kelle eesmärk on ammendatud instinktide järgimisega ja osalemisega toitumisahelas. Inimene on kõrgeim olevus, kes on loodusest esile tõstetud, ka temal on vaim nii nagu tema loojal Jumalal, kes on usaldanud inimese kätte maailma ja pannud ta vastutama oma tegude eest.

Üldiselt peetakse vooruseks, kui keegi niiöelda mõlema jalaga maa peal seisab, see tähendab, püüab lähtuda sellest, mis on kindel. Mäletan, et noore uudishimuliku mehena osalesin kord ortodoksi kirikus jumalateenistusel, mis kestis 7 tundi - 7 tundi jalgadel, ilma et osavõtjad oleksid saanud hetkekski istuda. Nii võib kogeda, kuidas inimese vabatahtlik kannatus muudetakse vägiteoks, kui hullusti valutavad lõpuks jalad, ristluud ja selgroog. Kuid siiski oli selle kogemuse puhul kõige huvitavam hoopis hilisem järelmäng. Saan siin kõnelda ainult iseenda eest, aga minul oli küll pärast nii pikka jumalateenistust tunne, et ma olen nüüd nii palju kannatanud, end nii põhjalikult ohverdanud, nii kohutavalt energiat kulutanud, et nüüd lõpuks on mul Jumalaga arved tasa, ja mõne patu olen hüvitanud juba ettegi...

Selline mõtteviis aga polegi ilmselt nii haruldane. Olen ka hiljem elus kohanud inimesi, kes näivad uskuvat, et pelgalt pühapäeval kirikusse ilmumisega on nad omale juba mõned kenad indulgentsid välja lunastanud - nii juba tehtud kui veel tegemata pattude eest. Ma ei tea, võibolla on pikkade jumalateenistuste eesmärk inimesed sedavõrd ära väsitada, et neil poleks pärast enam jõudu pattu teha - ja osaliselt see kindlasti täidab oma eesmärgi. Paraku aga ei jätku väsinud inimesel enam ka heategudeks energiat. Seetõttu kaldun arvama, et pigem peaks jumalateenistus olema siiski selleks, et inimene koguks seal jõudu ja heat tahet ning rakendaks neid siis väljaspool liturgiat, igapäevases elus. Et ta leiaks motivatsiooni ja mõtet käituda igas olukorras suuremeelselt ja vastutustundlikult.

Armsad õed ja vennad, iga maine olend peab elus püsimiseks sööma. Ka leib, mis tuleb taevast - Jumala ilmutus - on mõeldud selleks, et anda inimesele elujõudu. Kuid ilmutus on antud meile ka õpetuseks, kuidas peaks inimene oma elujõuga ümber käima, sest sama jõuga võib teha nii head kui kurja. Kui me vaid õpiksime oma kogemustest, lubaksime Jumalal end õpetada. Aamen.